

30. 9. 2025

ID: 120115

Blanketní stížnost

Podáním prosté stížnosti do protokolu bezprostředně po převzetí usnesení není konzumována lhůta k podání stížnosti a účastník řízení má možnost stížnost v otevřené lhůtě doplnit.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. II.ÚS 1461/25 ze dne 30.7.2025)

Ústavní soud rozhodl ve věci ústavní stížnosti stěžovatele: M. Y., zastoupeného Mgr. V.Ch., advokátem, sídlem P., proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 8 To 101/2025-194 ze dne 24. dubna 2025 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 č. j. 44 T 32/2024-178 ze dne 23. ledna 2025, za účasti Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 1, jako účastníků řízení, tak, že městský soud v Praze usnesením č. j. 8 To 101/2025-194 ze dne 24. dubna 2025 porušil práva stěžovatele na soudní ochranu a na obhajobu zaručená v člancích 36 odst. 1 a 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod; proto se uvedené usnesení ruší. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost odmítá.

Z odůvodnění:

I. Shrnutí nálezu

1. Ústavní soud v tomto nálezu posuzoval, zda obecné soudy při rozhodování o stížnosti v trestním řízení postupovaly v souladu s trestním řádem, umožnily stěžovateli doplnění stížnosti v zákonné lhůtě a rozhodly v souladu s ústavně zaručenými základními právy.

II. Skutkové okolnosti posuzované věci a obsah napadených rozhodnutí

2. Stěžovatel byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ("obvodní soud") č. j. 44 T 32/2024-148 ze dne 29. dubna 2024 uznán vinným pro přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání pěti měsíců, podmíněně odložený na zkušební dobu dvaceti měsíců, a trest zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání osmnácti měsíců. Napadeným usnesením obvodní soud stěžovateli ve veřejném zasedání nařídil výkon trestu odnětí svobody, neboť ve zkušební době nevedl řádný život - byl dvakrát přistižen při řízení motorových vozidel, čímž porušil zákaz jejich řízení. Usnesení obvodního soudu stěžovatel osobně převzal dne 14. dubna 2025 a ihned proti němu podal do protokolu stížnost (č. l. 190). Již dne 17. dubna 2025 byl spis postoupen Městskému soudu v Praze ("městský soud").

3. Ve středu 16. dubna 2025, ještě v průběhu lhůty podle § 143 odst. 1 trestního řádu, byla obvodnímu soudu datovou schránkou (č. l. 198) doručena společně s plnou mocí z téhož dne i blanketní stížnost proti napadenému usnesení (č. l. 196, 197), v níž obhájce stěžovatele požádal o poskytnutí lhůty k jejímu odůvodnění; s ohledem na blížící se velikonoční svátky se zavázal učinit tak nejpozději do 2. května 2025. Blanketní stížnost byla městskému soudu dodána teprve ve čtvrtek 24. dubna 2025, tedy v den, kdy již tento soud v neveřejném zasedání (v čase 8:30-8:40 hod.) stížnost zamítl (č. l. 192-195). Obhájcem avizované doplnění stížnosti (č. l. 203-206) bylo obvodnímu soudu doručeno dne 1. května 2025 (č. l. 236), v době, kdy již byl spis zpět u obvodního soudu.

III. Argumentace stěžovatele a vyjádření účastníků řízení

4. Stěžovatel v ústavní stížnosti brojí proti urychlenému předložení spisu městskému soudu i proti liknavosti obvodního soudu s postoupením blanketní stížnosti; odkazuje k tomu například na nálezy sp. zn. IV. ÚS 478/20 ze dne 16. července 2020 (N 150/101 SbNU 53) nebo sp. zn. II. ÚS 816/20 ze dne 28. května 2020 (N 106/100 SbNU 243).

5. Dále stěžovatel namítá, že o jednání obvodního soudu nebyl řádně uvědomen, neboť byl předvolán na neaktuální adresu a neměl možnost se hájit; k tomu odkazuje na nálezy sp. zn. I. ÚS 3158/11 ze dne 28. března 2012 (N 63/64 SbNU 731), podle kterého je doručení předvolání na nesprávnou adresu porušením práva být slyšen a na obhajobu.

6. Stěžovatel odkazuje také na nálezy sp. zn. IV. ÚS 16/02 ze dne 28. března 2002 (N 42/25 SbNU 335), podle kterého nemůže být účel trestního řízení v právním státě nadřazen zásadě řádného zákonného procesu, poukazuje na nepřiměřenost trestu [viz například nálezy sp. zn. I. ÚS 4503/12 ze dne 11. června 2013 (N 119/73 SbNU 827)] a popisuje důvody, proč ve snaze zajistit si základní životní potřeby porušil zákaz řízení.

7. Konečně stěžovatel tvrdí, že ve zkušební době vedl řádný život, plnil závazky, uhradil peněžité tresty, spolupracuje s Probační a mediační službou a nařízení výkonu trestu pro něj bude mít fatální důsledky. Podle stěžovatele nebyly pro nařízení výkonu trestu odnětí svobody splněny podmínky [viz např. nálezy sp. zn. I. ÚS 1202/17 ze dne 15. srpna 2017 (N 151/86 SbNU 527) či sp. zn. II. ÚS 4022/18 ze dne 30. července 2019 (N 142/95 SbNU 230)] a uložený trest není přiměřený okolnostem jeho případu [srov. nálezy

sp. zn. II. ÚS 1624/19 ze dne 10. prosince 2019 (N 209/97 SbNU 249)].

8. V popsáném postupu obecných soudů spatřuje stěžovatel porušení svých základních práv zakotvených v čl. 7 odst. 2, čl. 8 odst. 1 a 2, čl. 36 odst. 1 a v čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod ("Listina"), a proto navrhuje zrušení napadených usnesení.

9. Ústavní soud k věci připojil spis obvodního soudu a vyzval účastníky řízení k vyjádření k ústavní stížnosti.

10. Předseda senátu obvodního soudu odkázal na odůvodnění usnesení, jímž byl stěžovateli nařízen výkon trestu odnětí svobody. Stěžovatel byl o konání veřejného zasedání řádně informován na poslední známou adresu uvedenou ve spisu na č. l. 163 (trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 3 č. j. 25 T 64/2024-49); blíže k pobytu stěžovatele odkazuje na č. l. 186 spisu. Dále uvedl, že při podání stížnosti do protokolu nebyl deklarován úmysl stížnost dodatečně odůvodnit. Předseda senátu městského soudu zcela odkázal na napadené usnesení.

11. V replice stěžovatel poukázal na nevyjádření městského soudu a na nevěli obvodního soudu postoupit městskému soudu blanketní stížnost; má za to, že obvodní soud měl zjistit jeho aktuální adresu z informačního systému evidence obyvatel, a nikoli z jiného trestního řízení. Na svém návrhu stěžovatel setrval.

IV. Průběh řízení před Ústavním soudem

12. Stěžovatel podal s ústavní stížností návrh na odklad vykonatelnosti napadených usnesení - za situace, kdy mu den před podáním ústavní stížnosti byla doručena výzva k nástupu do výkonu trestu odnětí svobody (do konce následujícího týdne), o němž rozhodl Ústavní soud usnesením sp. zn. II. ÚS 1461/25 dne 21. května 2025, kterým vykonatelnost napadených usnesení odložil.

13. Ústavní soud ve věci nenařídil ústní jednání, protože by to nepřispělo k dalšímu objasnění věci; dokazování nebylo třeba provádět (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

V. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

14. Ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, z něhož vzešla napadená usnesení, a je k projednání věci příslušný. Stěžovatel je řádně zastoupen advokátem ve smyslu § 29, § 30 odst. 1 a § 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná, neboť stěžovatel vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a contrario).

VI. Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

15. Podle § 143 odst. 1 trestního řádu lze podat stížnost proti usnesení do tří dnů od jeho oznámení. Podle § 146 odst. 2 trestního řádu "[j]estliže "lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula ... předloží věc k rozhodnutí ... d) předseda senátu okresního soudu nadřízenému krajskému soudu...". Uvedená ustanovení definují lhůtu k podání stížnosti a poskytují záruku umožňující účastníkům řízení využít lhůtu v celé její délce. Podá-li účastník stížnost ihned po oznámení usnesení, není tím zákonná lhůta zkonsumována; není proto vyloučeno doplnění stížnosti v otevřené lhůtě, ať již obsahující odůvodnění, nebo požadavek na poskytnutí lhůty k doplnění odůvodnění.

16. V projednávané věci stěžovatel převzal dne 14. dubna 2025 usnesení obvodního soudu, ihned proti němu podal ústně do protokolu stížnost, kterou dne 16. dubna 2025 prostřednictvím zvoleného obhájce doplnil blanketní stížností se žádostí o posečkání k doplnění odůvodnění nejpozději do 2. května 2025.

17. Doplněním opravného prostředku se Ústavní soud zabýval opakovaně a již v nálezu sp. zn. III. ÚS 308/97 ze dne 4. června 1998 (N 63/11 SbNU 119) uvedl, že účastník může důvodně požádat o vytvoření dostatečného procesního prostoru, aby při rozhodování mohlo být přihlédnuto ke všem jeho námitkám. Jde "především o oznámení, že blanketní stížnost dodatečně písemně odůvodní, a o sdělení lhůty, ve které tak učiní" (viz nález sp. zn. III. ÚS 3333/19). V takovém případě "lze na orgán rozhodující o stížnosti klást požadavek, aby buď upozornil stěžovatele (obhájce) na nepřiměřenost jím navržené lhůty a stanovil mu namísto toho lhůtu přiměřenou, nebo aby vyčkal doplnění stížnosti" [srovnej nález sp. zn. III. ÚS 2934/21 ze dne 15. února 2022 (N 22/110 SbNU 227)]. Nevyrozuměl-li obecný soud stěžovatele, že navrženou lhůtu považuje za nepřiměřenou, "založil tím legitimní očekávání, že s rozhodnutím posečká na případné doplnění stížnosti v avizované lhůtě" (nález sp. zn. IV. ÚS 2479/22 ze dne 13. března 2024). Podle nálezu sp. zn. I. ÚS 1692/18 ze dne 6. prosince 2019 (N 150/90 SbNU 443) je požadavek na urychlené projednání "stanoven k ochraně této osoby, a pokud tato osoba žádá, aby bylo s rozhodnutím posečkáno v zájmu její obhajoby, je třeba takový návrh upřednostnit před požadavkem na rychlost řízení".

18. Z vyžádaného spisu Ústavní soud ověřil okolnosti řízení a podání stížnosti (do protokolu stěžovatelem, blanketní prostřednictvím obhájce) i jejího doplnění, stejně tak bezodkladné postoupení spisu městskému soudu bez následného (rychlého) informování o blanketním doplnění stížnosti. Obvodní soud nevyčkal uplynutí lhůty k podání stížnosti a bez jakéhokoliv vysvětlení předpokládal, že podáním stížnosti do protokolu ihned po převzetí usnesení stěžovatel své námitky vyčerpal, případně že tím byla zkonsumována zákonná lhůta, a spis postoupil městskému soudu, který věc urychleně vyřídil. Městský soud přitom ani neměl povědomí, že stěžovatel, nyní již zastoupený, ještě v průběhu zákonné třídenní lhůty stížnost doplnil, a nemohl proto ani posoudit, je-li požadavek na poskytnutí dodatečné lhůty adekvátní. Pro dodržení práva na soudní ochranu je však třeba, aby stěžovatel měl až na výjimky zaručeno, že doplnil-li stížnost zákonem předvídaným způsobem a v zákonné lhůtě, případně ve lhůtě řádně avizované, jejíž určení nebylo nijak zpochybněno, bude k jeho námitkám přihlédnuto.

19. Blanketní opravné prostředky trestní řád neupravuje. Praxe umožňuje aplikovat tento

nadstandardní přístup, přestože fakticky slouží k prodlužování zákonné lhůty, která v tomto případě činí podle § 143 odst. 1 trestního řádu tři dny. Proto by měly obecné soudy na obcházení zákona reagovat a srozumitelně účastníkovi sdělit, že zvolený postup neakceptují, například tím způsobem, že stanoví kratší soudcovskou lhůtu k doplnění blanketní stížnosti, například v situaci, kdy navrhne účastník, že blanketní stížnost doplní ve lhůtě nepřiměřeně dlouhé, která je násobkem lhůty zákonné. V případě, že obecné soudy na tento postup rezignují, musí v souladu s výše citovanou judikaturou Ústavního soudu vyčkat uplynutí lhůty určené stěžovatelem k doplnění blanketní stížnosti (viz například nálezy sp. zn. I. ÚS 1661/24 ze dne 24. července 2024, bod 11). Jinak řečeno, nevěděl-li stěžovatel, že k jím navržené lhůtě pro doplnění blanketní stížnosti obecné soudy nepřihlédnou, mohl legitimně očekávat, že ji zohlední a vyčkají doplnění stížnosti.

20. Podle ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu platí, že rozhodne-li soud o opravném prostředku v rozporu se skutečným stavem z důvodu předložení neúplného soudního spisu kvůli administrativní chybě soudu, jde o porušení práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny) toho, kdo opravný prostředek podává [například nálezy sp. zn. III. ÚS 2130/20 ze dne 1. září 2020 (N 176/102 SbNU 53) či sp. zn. III. ÚS 1992/20]. Není přitom rozhodné, zda jde o pochybení soudu nalézacího, ani zda soud, který rozhodoval o opravném prostředku, v souladu s tzv. revizním principem napadené rozhodnutí přezkoumal v celém rozsahu (srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 1287/24 ze dne 10. července 2024, bod 15).

21. V projednávané věci stěžovatel nebyl informován, že doplnění stížnosti není možné, ani že jím navržená lhůta je nepřiměřená a neakceptovatelná, nebyla mu stanovena jiná lhůta a městský soud urychleně rozhodl, čímž porušil stěžovatelovo legitimní očekávání.

VI. Závěr

22. Na základě výše uvedených důvodů Ústavní soud uzavírá, že bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny), jakož i právo na obhajobu (čl. 40 odst. 3 Listiny).

23. Proto Ústavní soud ústavní stížnosti zčásti vyhověl podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a napadené usnesení městského soudu zrušil podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu. Současně Ústavní soud odmítl ústavní stížnost v rozsahu, v němž směřovala proti usnesení obvodního soudu, neboť námitky směřující proti tomuto usnesení v ústavní stížnosti se shodují s námitkami ve stížnosti k městskému soudu (doručování, podmínky podmíněného odsouzení) a jejich posouzení přísluší předně městskému soudu.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odnětí věci rozhodujícím soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [„Tvrzení proti tvrzení“ \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochranné opatření](#)
- [Právní styk s cizinou](#)
- [Právní styk s cizinou \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- Vydání do ciziny (exkluzivně pro předplatitele)
- Zneužití postavení v obchodním styku (exkluzivně pro předplatitele)